

Milarepa

**Eric-
Emmanuel
Schmitt**

—
Çeviren:
Bahadırhan
Bozkurt
—

—
Dünya
Edebiyatı
Roman
—

Eric-Emmanuel Schmitt, Fransız romancı, oyun yazarı ve sinema yönetmeni. 1960 yılında Lyon'da doğdu. 1980-1985 yılları arasında École Normale Supérieure'de felsefe eğitimi aldı. Eserlerinde Tanrı, dinler, şiddet ve kutsal arasındaki bağ, yitirilen kimlik, davranışların gizemi gibi konulara yer veren Schmitt'in kitapları 45 dile çevrildi, tiyatro oyunları 50'den fazla ülkede sahnelendi.

DOĞAN KİTAP TARAFINDAN YAYIMLANAN DİĞER KİTAPLARI

Adolf H.'nin Diğer Yaşamı
Yüzlerin Ötesini Gören Adam
Bir Aynada Üç Kadın

Görünmeyen Döngü:
Milarepa
Oscar ve Pembeli Meleği
Madam Pylinska ve Chopin'in Sırrı
Mösyö İbrahim ve Kuran'ın Çiçekleri
Bayan Ming'in Hiç Olmayan On Çocuğu
Şişmanlayamayan Sumocu
Nuh'un Çocukları (yayımlanacak)
Félix ve Görünmez Kaynak (yayımlanacak)

MİLAREPA

Orijinal adı: Milarepa

© Éditions Albin Michel, Paris 1997

Yazan: Éric-Emmanuel Schmitt

Fransızca aslından çeviren: Bahadırhan Bozkurt

Yayına hazırlayan: Nimet Kirşan

Türkçe yayın hakları: © 2026 Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Bu eserin bütün hakları saklıdır. Yayınevinden yazılı izin alınmadan kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

1. baskı / Şubat 2026 / ISBN 978-625-5683-86-1

Sertifika no: 44919

Kapak tasarımı: Geray Gençer

Sayfa uygulama: Taylan Polat

Baskı: Ayhan Matbaa Basım San. Tic. Ltd. Şti.

Mahmutbey Mah. 2622 Sok. No: 6/41

Bağcılar - İSTANBUL

Tel. (212) 445 32 38 / Faks (212) 445 05 63

Sertifika no: 44870

Doğan Yayınları Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

19 Mayıs Cad. Golden Plaza No. 3, Kat 10, 34360 Şişli - İSTANBUL

Tel. (212) 373 77 00 / Faks (212) 355 83 16

www.dogankitap.com.tr / editor@dogankitap.com.tr / satis@dogankitap.com.tr

Milarepa

Eric-Emmanuel Schmitt

DOĞAN KİTAP
ÖRNEKTİR

Çeviren: Bahadırhan Bozkurt

Görünmeyen Döngü

Görünmeyen Döngü serisi, birbirinden bağımsız romanlardan oluşmakla birlikte ortak bir temayı paylaşır: Anlam arayışı. Serinin her kitabında, başkahraman yaşamının yas, terk ediliş, hastalık ya da savaş gibi belirleyici bir anında kendini beklenmedik bir karşılaşmanın içinde bulur ve bu, ona yola devam etme gücü verir. Ayrıca bu karşılaşma manevi bir deneyime dönüşür, ruhsal bir derinliği açığa çıkarır.

Serideki kitaplara bakarsak: *Milarepa* Tibet Budizmini, *Mösyö İbrahim ve Kuran'ın Çiçekleri* İslamiyeti, özellikle de tasavvufu, *Oscar ve Pembeli Meleği* Hristiyanlığı, *Nuh'un Çocukları* Museviliği, *Şişmanlayamayan Sumocu* Zen Budizmini, *Bayan Ming'in Hiç Olmayan On Çocuğu* Konfüçyüsçülüğü, *Madam Pylinska ve Chopin'in Sırrı* ise müziğin ruhla kurduğu ilişkiyi merkeze alır. *Félix ve Görünmez Kaynak*'ta ise animist düşünce işlenir.

Eric-Emmanuel Schmitt, maneviyatı hümanist bir bakış açısıyla ele alır. Onları, hayatta yol almayı kolaylaştıran bilgelik ve şiir hazineleri olarak görür. Onun yaklaşımının özgünlüğü de burada yatar: Okurunu dönüştürmeye ya da inançlar üzerine anlamsal bir eleştiri sunmaya çalışmaz; bunun yerine, beklenmedik empati alanları yaratarak keşfetmeye, sezgisel olarak hissetmeye davet eder.

Her şey bir rüyayla başladı.

Yüksek dağlar... Kayaların üzerine tünemiş gibi duran bir yapı; kızıl renkte, donuk kızıl, batan güneş kızıllığı. Daha aşağıda, sinek bulutu içinde çürüyen köpek leşleri... Rüzgâr beni uçuruyordu. Rüyamda ayaklarımın üzerinde duruyordum ama çok daha yüksekteymişim gibi hissediyordum; kendimden çok daha yüksekteymişim, bir kelebek kanadı kadar cılız, ince bir vücudun üzerindeymişim gibi. Beden hem benim bedenimdi hem de değil. Kanımda bitmez tükenmez, tarifi imkânsız bir nefret dolaşıyordu, sopamla öldürmek istediğim adamı patikalarda aramak için dayanılmaz bir istek duyuyordum. Nefretim o kadar güçlüydü ki kara süt kazanı gibi kaynıyordu, sonunda taşıtı ve uyandım.

Yeniden kendimi kendimle buldum, yalnızca kendimle, tanıdık çarşaflarımın üzerinde, Montmartre'daki odamda, Paris göğünün altında.

Rüya keyifli olmasına keyifliydi.

Ama geri geldi.

Rüyalar nereden gelir?

Ve niye bu rüya bana musallat oldu?

Her gece kendimi yüreğimde intikam ateşiyle uzun, taşlı yollarda buluyordum. Yine şu köpek leşleri ve elimde öldürmesi gereken adamı arayan şu sopa.

Korkmaya başlamıştım. Bilindiği üzere düşler ortaya çıkar, sonra da ortadan kaybolur. Bu ise gitmek bilmiyordu! Her iki âleme de gidip gelmeye başlamıştım. Her şey son derece düzenli, son derece yerli yerindeydi: Burası, Paris, aynı şehirde, aynı eşyalara, aynı insanlara çarpıp durduğum bugünün dünyası. Ve orası, iyi de orası neresiydi? Bir adamı öldürmek istediğim yüksek dağlar, sarp kayalar dünyası. Eğer uyanırken de aynı rüyayı görüp duruyorsak, bunun ikinci hayatla ilgili olmadığına inanmak mümkün müydü? Uykuma açılan kapı nasıl bir kapıydı böyle?

Cevabı bir kadının yüzünde bulmak iki yılımı aldı.

Sigarasının dumanı gibi uçarı bir kadındı. Her zaman kahvaltı için gittiğim kafenin en dipteki masasında tek başınaydı, bakışları etrafını saran dumanların kıvrımları arasında kaybolmuştu. Bir yandan kruvasanımı yiyor, bir yandan da gözlerimi ona dikmiş bakıyordum, başka bir niyetim yoktu, öylesine bakıyordum çünkü sizi neden çektiğini pek de bilmeden baktığınız o insanlardan biriydi.

Kadın kalktı ve gelip karşıma oturdu. Elimdeki kruvasanı aldı ve yemeye başladı. Bunu öyle doğal yaptı ki sesimi çıkaramadım. Sonra gözlerimin içine baktı:

“Sen Svastika’sın” dedi. “Sen amcasın. Sen her şeyin başladığı adamsın, sen yolun başında ayağın takıldığı taşsın.”

“Sanmıyorum” dedim. “Benim adım Simon.”

“Hayır” dedi.

“Öyleyim, tam otuz sekiz yıldır Simon’ım.”

“Hiçbir şey bildiğin yok” dedi sözümü kesercesine. “Senin adın Svastika. Ruhunu arındırıp temizlemek için asırlardır rüya dağlarında dolaşıp duruyorsun. Nefretinden kurtulmak istiyorsun. Bunu ancak mücadele ettiğin kişinin hikâyesini anlatarak başarabilirsin, münzevilerin en büyüğü Milarepa’nın hikâyesini. Yüz bin kez anlattığında Samsara’yı,¹ yani sürekli başa dönen sonsuz döngüyü tamamlarsın.”

Sonra yerine oturmak için döndü, mavimtırak bir duvar ve bir duman bulutunun ardında gizleniyor gibiydi. Hâlâ tekrarlıyordu:

“Yüz bin defa, duydun mu, yüz bin defa...”

Açıkcası kendi kendime kadının biraz deli olduğunu düşündüm ama her iki isim de aklımda kalmıştı. Svastika ve Milarepa, amca ve yeğen, kim olduklarını anlamak için araştırmaya koyuldum. Kütüphanenin birinde kutlu

1. Budizmde reenkarnasyon çarkı, tüm varoluşların döngüsü. (ç.n.)

ve güçlü yogi Milarepa'nın destanlarını keşfettim. Tibet'e bir yolculuk için hazırlıklara giriştim çünkü oraya, dünyanın çatısına gitmek istiyordum. Öğrencilerine miras bıraktığı şiirleri okudum. Sonuçta otuz sekiz yaşında öğrendim ki benim adım gerçekten de Svastika'ydı ve dokuz asırdan beri bu adı taşıyordum.

Rüyalarım bana anlattı: Köpektim, karıncaydım, kemirgendim, tırtıl ve bok sineğiydim. Bugüne kadar özgürleşmek için anlatabileceğim pek az insan yaşamım oldu. Oldukça kötü göçler yaşadım. Genellikle fare ya da sıçandım ve genellikle yaşamım ya bir tuzakta ya da bir kedinin dişlerinin arasında son buluyordu. Bu bedendeysen açığı kapatmam gerekiyordu. Bu akşam, yaptığım hesaplara ve gördüğüm rüyalara göre sanırım yüz bininciye yaklaşıyordum... Acaba doksan dokuz bin dokuz yüz doksan dokuzuncu muydu? Acaba yüz bininci miydi?

Bu kadar çok rakamın arasında insan kesin bir sonuca nasıl ulaşabilirdi ki?

Hikâyem Tibet'te, Merkez Kuzey bölgesinde başlıyordu. Ben bir çobandım.

Bir gün şeytanlar keçilerimin ve öküzlerimin vücutlarına girdi; hayvanlar ateşlenip terledi, bacakları titreme-

ye, başları dönmeye başladı; ağızlarından salyalar boşandı. Bu salgın beni mahvetmişti.

Elimde birkaç bohça, karımı ve çocuklarımı da alıp kuzenimin evine gittim. Kyagnatsa'daki kuzenim bizi nazikçe kabul etti. Bizi görmek, karşılamak için etrafımızda koşuşturup duran Milarepa bu evde büyüyordu.

Onun açık kapının eşikindeki ilk gülümsemesini hatırlıyordum.

Küçük Milarepa başımıza gelen felakete şaşırdı, bizim için üzüldü, bize acıdı ve bizi kucakladı, bütün oyuncaklarını oğullarıma vermek istedi. Karım ile benim yalnızca hava güzelken yıkayabildiğimiz birer kıyafetimizin kaldığını fark edince ağlamaya başladı. Bir anda onun merhameti giysilerimi lime lime etti, üstümü başımı bitler sardı. Onun iyiliği beni küçük düşürdü. O gece, onun hıçkırıkları arasında fakir olduğumu hissettim. O gece, sanırım gözlerimin yaşlı olduğu o gece, ondan sonsuza dek nefret edeceğimi anladım.

Sıkı çalıştım. Burada para kazanmak kolaydı. Birkaç yıl içinde bir servet sahibi olmuştum.

Milarepa, babasını kaybettiğinde altı yaşındaydı. Kuzenim vasiyetinde tıpkı kız kardeşini ve annesini olduğu gibi onu da bana emanet etti. Malları, öküzleri, keçileri, koyunları, inekleri, atları, eşekleri, üçgen şeklindeki arazisi, ekini üzerinde tarlaları, buğday ambarları, ipekli kumaşları, altını, gümüşü, bakırı, demiri... her şeyi geçi-

ci olarak, Milarepa büyüyüp de evine sahip çıkacak yaşa gelinceye kadar bana bıraktı.

Kuzenimin soğuk bedeni başında ve diğerlerinin gözyaşları arasında küçük Milarepa'nın bir daha asla bana o ilk güldüğü gibi gülmeyeceğine, bir daha hiç o yumuşak, merhametli gözyaşlarıyla iki gözü iki çeşme ağlamayacağına karar verdim.

Onu evden kovdum; onu, kız kardeşini, annesini çalışmaya zorladım.

Birkaç yıl içinde annesinin beli büküldü, saç beyazladı, dişleri döküldü, ihtiyar bir kadına döndü. Kız kardeşi başkalarına hizmetçi oldu. Milarepa'ya gelince, sararıp soldu, zayıfladı, önceleri altın bukleler gibi dökülen saçları bit pireyle doldu. Ama bir yandan da büyüyüp serpildi, yakışıklı bir delikanlı oldu. Malımı mülkümü alacaklı gibi bekledi, başını dik tuttu, adalete inandı, bana amca dedi ve hırsız muamelesi yapmadı. Ondan nefret ediyordum.

Yirmi yaşına gelip de mirası istediğinde, bunu ona hiçbir zaman vermeyeceğimi anladı. Uzun süre bana hakaret etti ve içmeye başladı. Onu gün ağarırken sarhoş halde yol kenarlarından topluyorlardı. Sıradan insanların arasına düşmüştü. En sonunda yola geliyordu.

Memleketi terk etti. Ortadan kayboldu. İntikamımı alıyordum. Eksiksiz olması için tek şey kalmıştı, o da kız kardeşinin bacaklarını tamamıyla açmasını beklemek; tıpkı sadakalar yetmediğinde arada sırada yaptığı gibi.

Oğullarım evlendiler. Evim neşeli hamile gelinlerle dolup taşıyordu. Onların karınları büyüdükçe servetim de büyüyordu. O bahar sanki çok daha yeşil, çok daha uzundu. Karım mutluluğun bu olduğunu söylüyordu.

Düğün günüydü. Son oğlumu evlendiriyordum. Karım ve ben uşaklara talimatlar vermek için dışarı çıktığımızda otuz beş davetli şölene devam ediyordu. Acaba dışarı çıkmakla iyi mi etmiştik?

Uşaklardan biri şaşkınlıktan küçükdilini yutmuş gibi ahırdan fırladı:

“Efendim, efendim” diye bağıırıyordu, “atlar ortadan kaybolmuş!”

Hemen ahıra yöneldim. Bölmeler doluydu ancak atların yerlerinde akrep, örümcek, yılan ve kurbağalardan oluşan yığınlar vardı. Her şey bir kara büyüydü sanki.

Koşup konuklarıma haber vermek istedim ama artık çok geçti.

Azgın aygırlar ve ateşli kısıraklar şölen salonunda birbirlerini kovalıyor, kulakları sağır eden bir kişneme çılgınlığıyla aygırlar kısıraklarla çiftleşmeye çalışıyor, baldırları terli, ağızları köpük içinde tüm atlar şaha kalkmış duvarlara çifteler savuruyor, kolonlara çarpıyorlardı. Evin çöküp kirişlerin ayrılmasına, çatının yıkıl-

masına ramak kalmıştı, kemik çatırtıları ile son şehvet ve acı haykırıışları arasında büyük bir duman bulutu yükseldi.

Sonra derin bir sessizlik çöktü; soğuk, görkemli, kışın yüreği donmuş dev buzullara özgü bir sessizlik.

Otuz beş adam ve kadın. Oğullarım ve gelinlerim. Hepsi öldü. Karım ve ben ne haykırarak ne de dövünecek gücü bulabildik. Biz neden ölmemiştik ki sanki?

Birden yıkıntıların üzerinde neşeyle dans eden Beyaz Pelerin ortaya çıktı.

“Milarepa, oğlum, şükürler olsun sana! Hepimizin intikamını aldın. Geçen bu uzun yıllar boyunca büyüyü, sihri öğrendiğin için sağ ol. Bu üstün yeteneği öğrenebilmen için sana verdiğim tüm gizli servet için asla pişman değilim. Aferin oğlum, teşekkür ederim.”

Onu öldürmek için ayağa kalktım. Ama köylüler araya girdiler.

“Ona dokunma, yoksa intikamını alır.”

Milarepa’nın uzaktan yönettiği bu katliamda hemen herkes bir yakını kaybetmişti. Hemen her sabah birileri Milarepa’nın annesini öldürmeye niyetleniyordu. Her sabah bu alçaklığı kabullenmek biraz daha zorlaşıyordu. Beyaz Pelerin bir mektup aldığı söylentisini yaydı, mektubun oğlu Milarepa’dan geldiğini söylüyordu ama ben mektubu onun yazdığına emindim.

“Anne” diyordu mektupta, “eğer insanlar size kin

gütmeye devam ederlerse, onların ve ailelerinin isimlerini yazıp bana gönderin. Onları büyüyle öldürmek benim için çocuk oyuncağı. Böylelikle onları dokuz kuşak sülalelerine varıncaya dek yok edeceğim.”

Köylüler gelip üçgen şeklindeki araziye annesine vermemi istediler ve ona gülümseyip ondan uzak durmaya da özen gösterdiler.

İlerlemiş yaşıma rağmen yeniden servet yapmaya başladım. Elbette öldüğümde servetimi bırakabileceğim oğullarım yoktu ama artık bunu düşünmüyordum, her şey kaybettiklerimi yerine koymak içindi.

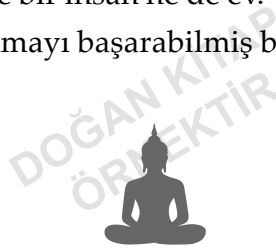
Yaz ayları harikaydı. Hasat şimdiye kadarkilerin en iyisiydi. Hasadı kaldırmaya hazırlanıyorduk ki aniden küçücük, serçe kadar bir bulut geldi.

Sonra Milarepa göründü, tüm vadiye hâkim bir kayaya çıktı ve lanetler okumaya başladı.

“Geber, yılan Svastika, zehirli Svastika, kendi dilini ısır ve kendi zehrinle geber. Şiş! Patla! Baştanbaşa yarı! Sen sadece kurbağa tükürüğüsün, böcek salyasısın, sivilce başısın, sidiksin sen! Kendi kendinin sıçtığı bir boktan başka bir şey değilsin, bokun insan suratlısısın, bokun göt suratlısısın, sineksiz, kurtsuz, hiçbir boka yaramayan bir boksun, sıçtıgımın bokusun!”

Tüm şeytanları şahit gösterip tüm azizlere yakardı. Benim tarafımdan nasıl kötü muamele gördüğünü anlatıp kan ağlamaya başladı.

İşte o zaman kara bulutlar, akıl almayacak kadar büyük kara bulutlar aniden vadinin üzerine yığıldı. Haykırdı ve tüm bulutlar tek bir küme haline geldi, sanki onun haykırışıyla ortadan yarılmışlardı. Dolu yağmaya ve her şeyi yerle bir etmeye başladı, dağlardan oluk oluk sel iniyordu, selin götürmediklerini de yağmura karışan sert bir rüzgâr söküp götürdü. Ne hasat kaldı ortalıkta, ne bir insan ne de ev. Yalnızca biz vardık; mağaralara sığınmayı başarabilmiş ben, karım ve birkaç köylü.

Birkaç gün önce, yine o kahvaltı ettiğim kafedeydim. Bir görünüp bir kaybolan şu kadını izliyordum.

(Elbette Simon konuşuyordu, Svastika değil. Dokuz asır sonraki Simon. Artık birden fazla kişi olmaya alışmıştım, Simon ve Svastika, tıpkı iki hayatı birden yaşamaya alıştığım gibi, biri burada, bu küçük kafede mermer masadaki hayatım, diğeri de beni rüyalarımın dehşetlerine atan hayatım. Şimdi pek çok ben için “ben” diyordum, bu beni rahatlatıyordu. Sadece kendim olduğumda ağırlaştığımı hissediyordum, engelleniyordum,

elim kolum bağlanıyordu, hapishanedeymişim gibi, kendi kendime mahkûm olmuşum gibi geliyordu.)

... bir yandan kadını izliyor bir yandan da okuldan eski bir arkadaşına Milarepa'nın hikâyesini anlatıyordum. Yirmi yaşındayken bile hep yaşlı gibi görüldüğünü hatırladığım bir arkadaştı. Puposundan çektiği iki nefes arasında kuşkuyla şöyle sordu:

“Büyüye inanır mısın?”

Ona göre sorduğu sorunun varoluşsal bir önemi vardı, tıpkı yürümek için iki bacak ve bir bel gerektiği gibi. O kadar şaşırdım ki hemen cevap vermedim. Devam etti:

“Dolu fırtınasına inanıyorum ama şu adamın ve okuyup üflemesinin buna sebep olduğuna inanmıyorum. Evinin yerle bir olmasına, atlarının çığına dönmesine inanıyorum ama bir büyücünün olaya müdahil olmasına inanmıyorum. Sen ne düşünüyorsun?”

“Ben mi? Ben kim?”

“Sen Simon. Seninle konuşuyorum!”

“Ben düşünmüyorum. Anlatıyorum.”

İtiraf etmeliyim ki cevabım aptalca mıydı, yoksa çok mu derin bir anlam taşıyordu bilemiyordum. Zaten yaşımla ilerledikçe büyük aptallık ile parlak zekânın arasındaki sınır silikleşiyordu. Tıpkı rüya ve gerçek arasındaki sınırların silikleştiği gibi.

Eski dostum piposunun kıcından bir nefes daha çekip cümlemi uzun uzun düşünürken gözlerini kırptırdı.

Sonra kibritini çıkarıp bir çöp aldı, çaktı ve kibrit yandı. Kibriti önümde iki yana salladı.

“Ben yalnızca bilime inanırım. Fizik, kimya her şeyi açıklamaya yeter. Şimdi söyle bana, bu alev nereden geldi?”

Beni açıkça küçümsüyordu.

Kibrit çöpünü elinden aldım ve üfleyip söndürdüm.

“Eğer sen bana alevin nereye gittiğini söylersen, ben de sana nereden geldiğini söylerim.”

Toprak insandan daha hızlı iyileştirir. Yıllar geçti. Toprağımı, çiftliğimi, servetimi yeniden kazandım. Ama artık oğullarım yoktu. Ne zaman boş bir günüm olsa ölüm sopamı alır ve Milarepa'yı aramaya dağlara çıkarırdım. Dişlerimin bembeyaz olduğu gençlik günlerimden saçlarımın gri bir yeleye döndüğü ihtiyarlık zamanlarıma dek içim yalnızca kinle doldu. Ta ki onu... Ama henüz çok erken. Milarepa'nın öyküsünü sırasıyla anlatmam gerek. Yoksa bu defa borcumdan düşmeyebilir.

Milarepa büyülerinden sonra huzurunu yitirmişti. Gece uykusu kaçıyor ve her şey gözlerinin önüne geliyordu; evet, geri geliyorlardı; acıyla bağırsan yüzler, tutunmak için uzanan eller, selin girdaplarında çocuklarını arayan anneler geri geliyorlardı; ciğerlere dolan

**Hikâyenin sonuna geldiğimde daha
ağırdan aldığımı fark ediyorum.
Her seferinde daha az korkuyorum.**

Her şey bir rüyayla başlar. Simon, her gece aynı sahnede uyanır; ona yabancı bir geçmişten anlamını bilmediği bir öfke taşır. Gündüz Paris'te karşılaştığı tuhaf bir kadın, gerçeği fısıldar: Simon, Milarepa'nın amcasının reenkarnasyonudur.

Bu kısır döngüyü kırmak için Simon, Milarepa'nın ve ona zulmeden amcasının hikâyesini anlatmak zorundadır. Ancak anlatmak yetmez; onların bedenine, zihnine ve ruhuna girmeli, kendi benliğini bu iki hayatla birleştirmelidir.

Eric-Emmanuel Schmitt, *Milarepa*'yla Budizm'in aydınlanma fikrini edebiyatın büyüyle buluşturuyor. Hayat, ölüm, iyilik ve kötülük üzerine zamansız sorular soran bu roman, okuru kendi iç yolculuğuna davet ediyor.

